

روزه د فضيلت او برکتونو مياشت

محمد ابراهيم همت

الله ﷻ دکائنات دغه منظم سيستم په يوه حکيمانه، مدبرانه او عالمانه ډول سره پيدا کړې، دورځو، شپو، مياشتو او کلونو را تلل او تغيرات ټول د لور قدرت او بالغه حکمت بيلکې دي.

په قمری نظام کې الله ﷻ يوه داسې مبارکه، منوره او بختوره مياشت پيدا کړې چې دزياتو فضائلو، محاسنو او برکاتو لرونکې ده، دغه مياشت دروژي مبارکه مياشت ده.

الله جل جلاله عظمته په قرآن کریم کې فرمائی:

﴿يَأْتِيهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتُبٌ عَلَيْهِمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ﴾ البقرة: ۱۸۳

ژباړه: اي مؤمنانو! پرتاسو باندې فرض شوې لکه چې تر تاسې مخکې امتونو باندې فرض کړل شوې ده، ترڅو تاسې متقيان شئ.

ددغه امت او پخوانيو امتونو روژه نيول، ثوابونه او ټول کيفيتونه ډير يوله بل سره توپير لري چې په لنډه توگه هغه امتيازاتوته اشاره کوم چې الله ﷻ ددغه امت روژه توتوه ورکړي دي:

۱- دروژي مياشت او دقرآن نازلیدل:

دروژي مبارکي مياشتي يوترټولو لور او دقدر و رصفت دادی چې الله پاک پدغه مبارکه مياشت کې قرآن عظيم الشان را نازل کړ، هغه الهی کلام چې ((ولارطب ولا يابس الا في كتاب مبين))

يعنی هيڅ لاندې او وچ څيزونه په دنيا کې نشته چې پدغه مابين کلام کې ورڅخه يادونه نه وي شوی او دانسانانو لپاره پکې هدايت نه وي وړاندې شوی.

دا هغه الهی کلام دی چې دکائناتو دمدير او حکيم ذات ﷻ څخه دامين الوحي ((حضرت جبرائيل عليه السلام)) په واسطه دځمکې پرامين اوصادق الهی استازی ((حضرت محمد مصطفی ﷺ)) باندې ترټولو په مبارکه مياشت (رمضان المبارک) کې را نازل شو او ورباندې ټول نوي اديان منسوخ او ددغي الهی ځليدلې ډيوې وړانکې به دقيامت ترورځې پورې ځليری، اوپه دغه الهی کلام کې دبشریت ټول ضرورتونه او سوالونه پوره شوی چې جامع، کامل، شامل او بليغ نظام دی.

دقرآن کریم نازلیدل پدغه مياشت کې په حقيقت درمضان المبارک ته يې نوره ښکلا او فضيلت ورپه برخه کړالله ﷻ فرمائي: ﴿شَهْرُ

رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ﴾ البقرة: ۱۸۵

ژباړه: درمضان مياشت هغه مبارکه مياشت ده چې قرآن پکې نازل شوی هغه دخلکو لپاره دلارښوونې مثال اودحق اواباطل جلا کوونکی دی.

۲- دقدر شپه: درمضان المبارک دمياشتې بل لوی فضيلت دادی چې په دغه مياشت کې الله پاک داسې شپه پيدا کړې چې تر زرو مياشتونو

ډير فضيلت لري او الله تعالی فرمائي:

﴿... لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ...﴾ القدر: ۳

ژباړه: دقدر شپه تر زرو مياشتونو غوره ده.

يعنی ددغي شپې عبادت تر زرو مياشتونو غوره دي او پکې يوساعت راځي چې دمسلان دعاالله پاک سمدلاسه قبلوي اوپه نبوي احاديثوکې ددغي لحظي دفضيلت او غوره والی په هکله ذکر شويدي چې دروژي په لسواخرينو ورځوکې دليله القدر احتمالات زيات دي، نوڅکه ددغه فضيلت لاسته راوړلو لپاره دروژي مياشتې لسواخرو ورځوکې اعتکاف کول سنت طريقه ده، چې مسلمان بنده دورځي روژه په خوله اودشپې لخواپه وينې ته تيروی ترڅو دغه لوی جوهر لاسته راوړي، دادی دمسلان رازاونياز دخپل حقيقي معبود سره!!

۳- دجنت دروازو پرانيستل:

کله چی دغه مبارکه میاشت را داخله شي نوالله پاك دخپلوپاکو اومخلصو روژه تيا نو بندگانو لپاره دجنت دروازی را خلاصې کړی اودوزخ دروازې وتړل شی، یعنی څوک چی پدغه میاشت کی مرکبې نوالله به یې ددوخ له اوره ژغوري او جنت ته به یې داخلوي، همدارنگه شیطانان به تړل کبړی او هغه خباثت چې په نورو وختونوکې به ئی کاوه، دروژې په مبارکه میاشت کې ئې نه شي کولای.

رسول الله ﷺ فرمائی:

((اذا دخل رمضان فتحت ابواب الجنة وغلقت ابواب جهنم وسلسلة الشياطين)) رواه البخاری

ژباړه: کله چی رمضان را داخل شی نودجنت دروازی خلاصی اوددوخ دروازی بندی کړای شی او شیطانان په ځنځیرونوسره وتړل شی.

۴- روژه تی ته به الله ﷻ پخپله بدله ورکوی!

داچی روژه نیول په حقیقت کی دبنده او خپل خالق ترمنځ یوپټ رازدی او روژه نیول دمسلمان بنده نهایت اخلاص اوصداقت دخپل معبودپه وړاندی بیانوی، که دغه الهی مینه اوخوف نه وي نوروژه تی به په کومه گوښه کې ونشی کولی چی روژه وخوری او پرته له یوه علام الغیوب ذات ﷻ څخه به ئی بل هیڅوک هم ونه وینی، خودغه کار نکوی او خپله روژه که څه هم سخت شرایط وی، ډیروری اوتبری هم وي، دالله په خاطر نه خوری؟

نوهرکله بنده دخپل پرودگار سره دومره مینه ولري اوځان ورته نږدی کړی، نوهغه الله ﷻ خودیرغیرتی او ډیر ترتولونه زیات مهربان اوخپل بنده ته نږدی کیدونکی مقتدر ذات دی، نوهغه دخپل پیغمبر په ژبه فرمایي چی زه به دغه رنگه بنده ته پخپله مکافات اوبدله ورکوم. رسول الله ﷺ فرمایلی دي .

((كل عمل ابن آدم له ، الحسنه بعشر امثالها الى سبعه ضعف ، يقول الله عزوجل : الا الصيام فانه لي وانا اجزي به ، يترك شهوته و طعامه و شرابه من اجلي ، للصيام فرحان ، فرحه عند فطره و فرحه عند لقا ربه ، وخلقوف فم الصام طيب عندالله من ریح المسك)) رواه البخاری

ژباړه: بنی آدم چی هر نیک کار وکړی نوالله پاك به یې بدله ورکوی، دنیک عمل په بدل کی به الله ﷻ له طرفه یو په لسه تراوه سوه پوری بدلې ورکول کبړی الله تعالی فرمایي: چی دروژي نه پرته دابدلې به انسان ته ورکول کبړی خو دروژي اجراو بدله به زه پخپله ورکوم ځکه روژه یې زمالپاره نیولی اوزه به یې بدله ورکوم، دغه بنده شهوانی غرایز، خوراک اوځیناک زماله پاره پریښي څو دروژه تی لپاره دوی خوښې دي. یوه داده چی کله روژه ماتی کوی اوبله لویه خوښی کله چی دخپل رب سره ملاقی کبړی اوروژه یې دخولی بدبوې دالله په وړاندی چی دمشکو دخوشبوې نه هم کرانه اوخوړه ده څرکنده ده.

۵- روژه دمسلمان شفاعت کوی:

دروژي مبارکی میاشتی بل لوی فضیلت دادي چی دالله ﷻ په وړاندی به دروژه تی شفاعت کوی اودده دبیلوپه هکله به الهی دربارته شفاعت کوی، په مبارک حدیث کی راغلی دی:

((الصيام والقران يشفعان للعبد يوم القيمة، يقول الصيام ای رب انی منعتك الطعام والشراب بالنهار فشفعنی فیہ، ويقول القران رب منعتك النوم باللیل فشفعنی فیہ، فيشفعان))

ژباړه:

روژه اوقرآن دقیامت په ورځ دبنده لپاره شفاعت کوی، روژه به وای: ای ربه دغه ستابنده مادورځی له پلوه دخوراک اوځیناک څخه بندکړی و، نوماورته شفاعت کوونکی وگرځوي، نوالله تعالی به ددغو دواړوشفاعت دبنده په حق کی قبول کړی .

څومره لوړه مرتبه ده چی دمسلمان بنده شفاعت به قرآن او روژه دخدای په وړاندی کوی ، هسی خو هم بنده په خپل کمال اوعبادت سره جنت نه شی کتلی، مگر دالله رحم اوشفاعت کوونکی وی !!

۶- روژه دمسلمان گناه وی له منځه وړی:

انسان تل دخطاکاری، تیروتنی اوگناهانوشکارکپړی، یوازی دالله تعالی هغه معصوم بندگان پیغمبران وچې ورته گناه وی نه منسوبیږي ځکه هغوی دالله پاک په خاصه پالنه اوروزنه کې و او ددوی شخصیتونه په الهی تائیداونصرت کې پو نېل شوی و، که څه هم رازرازکپراووته، ستونزی اوسختی ورباندې راغلی، شهیدان شول، په وینورنگ اودکفارواو داسلام ددښمنانولخوا نه وکړیدل، خوبیا هم سره ددې دلورعزم، صبراو لورو صفاتولرونکی و.

بله طبقه دفرېستوده چې الله تعالی دوی ته نفس ندی ورکړی اوشپه او ورځ دالله ﷻ په عبادت کې مشغول دی (یفعلون مایومرون) دی. خودریمه طبقه دانسانانواوپیریانوده چې داعادی ډلی دی، اولله پاک به یې دنیکو اعمالو په کولو ورته لوری درجی او نعمتونه ورپه برخه کړی، په مبارک حدیث کې راځی چې په روژه نیولودمسلمان تیری گناه وی خدای ﷻ وربښی او ورته مغفرت کوی، رسول الله ﷺ فرمای:

((من قام رمضان ايماناً واحتساباً غفر له ماتقدم من ذنبه)) رواه مسلم

ژباړه: څوک چې درمضان دمیاشتی روژه دایمان په رڼاکې ونیسی اوپادروژی په میاشت کې ډیرعبادتونه دثواب په نیت سره وکړی، قیام اللیل، تراویح، دقرآن کریم تلاوت، اعتکاف.... نوالله پاک به ورته تیری گناوی وښی ((اللهم اغفر لنا ما تقدم من ذنوبنا وما تأخر))

۷- روژه روغتیايي گټې لری :

روژه دډیرو زیاتومعنوی گټو او ثوابونوترڅنگ رازرازجسمانی او روغتیايي گټې هم لری، چې داوسنی پرمخ تللی طبابت علماوهغه په ډاکه کړی اوځینوغيرمسلمان ډاکټرانوچې دالهی عباداتو فواید او پت رازونه دانسان پرجسم او روغتیا باندې ولیدل، خاصتاًدزنا، شرابو، مخدره توکو دڅوک دخوښی اونورو حرمت او هغه گټې چې په لمانځه اوداسه، روژی، زکات، حج اونورونفلی عباداتو کې دعلمی اوتحقیقی اړخه څپړلې نوې له ځنده بې دشهادت کلمه ویلي اومسلمانان شویدي، هغه چې دتعصب عینکې بې په سترگو ندی خوری خو ډیر ی بیاداسی وی که هرڅومره دعلمی څیړنو او پلټنو په پایله کې الهی لورحکمت اودحلالواو حراموفلسفه ورته جوته هم شي خوبدبختانه دپوچ تعصب چشې ئې په سترگوکړي اوپه ایمان راوړلو اواسلام قبلولوباندې ندي بریالی شوی .

ډاکټران وایي چې په روژه نیولوسره دانسان دمعدی اوهاضمې سیستم بیرته له سره فعالیږي، کله چې دغه الله تعالی جورکړی منظم سیستم دیوه کال په اوږدوکې سترې اوضعیف شی نو دروژی په نیولوسره خپل قوی فعالیت نوی کوی، همدارنگه انسان دډیروقلبی امراضوله اخته کیدوڅخه ژغوری، ځکه روژه نیول وینه صافوی، کله چې وینه صفاوی نوزره یې په ښه توگه ټول بدن ته پمپوی اوسری دویني په غورو، شکرې اونوروناروغیو ته اخته کپړی.

۸- روژه داعیادمخه نیسی :

ځینی خلك متأسفانه راز رازناوړه عادتونه لری، بیاپه تیره زمورپه افغانی ټولنه کې خو دوه شیان ډیرمعمول اوخلك ورباندې روږدی دی هغه: نصوار، سگرت اوچلم دی اوکله چې دروژی میاشت راشی نو هغه کسان چې په ډاډول ناوړه شیانو روږدی وی دډودی او اوبونه یې زیاته تلوسه خپل عمل نصواریاسگرت ته زیاته وی، ځینی خولا داسی هم وی چې روژه ماتی ئې لومړی په نصوارو یاسگرتوسره وی .

داچې داناوړه عملونه ځنگه اوڅه ډول دي او په زیانونوې سره بحث وکړو، خیردیره اوږدیږی یوازی داویوچې دروژې مبارکې میاشتی دفضایلو اوبرکاتوڅخه یوداهم دي چې ډاډول روږدي خلك که چیرې له ځان سره كلك عزم اوهود وکړی چې ډاکارونه به پریږدی. نوکولای شی، او ډیرکسان چې ددغه مبارکې میاشتی په برکت سره یې دکلونو کلونوروږدی توب، اوبدعملونه پریښودل اودسگرت اونصواراونورمسکراتو اودخانیاټو ډلي یې اورته واچول.

۹- دروژی ټولنيزي گټې :

داچي دغه مبارکه میاشت څه اجتماعي او ټولنيزي کټي اوبنگني له ځان سره لري؟ ډير اوږد بحث دي يوازي څو ټکوته اشاره کووهغه داچي الله پاک انسانان د ټولنيز مخلوق په توگه پيدا کړي او په ټولنه کې اوسيدلي ورته اړين دي او په يوازي توب او انفرادي توگه ژوند کول ورته گران دي، ځکه نشي کولې د ژوند ټولې چاري په يوازي توب سره سرته ورسوي.

کله چې انسان په ټولنه کې ژوند کوي نو کورنۍ چې الله پاک خلک رنکارنگ پيدا کړي او ټول يوشان ندي، لکه چې دانسانانو په رنگونو او ژبو کې تفاوت وي، همدارنگه ئې په بد ايتوب، بې وزلي او ژوند په نور اړخونو کې تفاوتونه موجود دي.

کله چې سړي په کيډه مور، په تن پټ او محتاج نه وي نوځيني بې احساسه انسانان دا فکر کوي چې ټول خلک په نس ماړه، په تن پټ او هيڅ احتياجات نلري، لکه چې وائي:

((مور د وري په حال څه خبر دي او سپور د پلي))

خو کله چې سړي وري شي، تږي او ستومانه يا ناروغه شي نو ټول خلک ورته وري، تږي، ستومانه او ناروغه ښکاريږي په روژه کې الهې حکمت همدا دي چې مسلمان بنده هغه که پادشاه دي که گدا، که وزير دي که فقير، که شتمن دي که بې وزله ټول په يوه وخت اويوډول شرايطوسره دسپاره ترمانښامه پوري نه څه خوري، نه څه څښي اونه به هم جنسي غرايزونه لاس غزوي، نودلته اسلامي ټولنيز عدالت تامين شو، کله چې دغه بډا شتمن سړي تربیکا پوري روژه ونيسي نودهغه بيوژلي مسکين له حالته اولوري خبريږي او ورسره دا احساس پيدا کيږي چې دالوره او تنده خو ډيره سخته ده، هغه بيچاره بيوژله خوتول عمر په دغه ناداري کې تپروي، نوراځه دالله په رضاورسره مرسته وکړه.

اوهغه بې وزلي غريب انسان چې دبډائي له طرفه دانساني او اسلامي حرکت وويني نو ورسره ئې په زړه کې مينه پيدا اوبالاخره په ټولنه کې دانساني زړه خوږي، راکړي ورکړي، مرستي او کومک فرهنگ را ژوندي او ورو ورو پياوړي کيږي.

همدارنگه بډا انسان سره دامفکوره پيدا کيږي چې دامال او شتمني په ماباندې دالله پيرزوينه ده بايد شکر ئې وباسم، که نه دفلاني سړي په ډول خو غريب کيدل الله ته آسانه دي دا جايداد خو ورځي زما پلاس کې امانت دي.

اوداچي بډاي اوبيوژلي به دواړه دغه روژه نيسي، داداسلامي شريعت په عدالت اومساوات باندې دلالت کوي اوداچي دالله په وړاندې نيك سړي هغه دي چې تقوا ولري او قرآني لارښوونې پرځاي کړي.

الله پاک دي مور مسلمانانو ته توفيق را په برخه کړي چې دروژي مبارکه میاشت په، صيام، قيام، اعتکاف خيراتونو اوصدقاتو، دعاوتضرع سره بدرکه کړو، او په ټولواندامونوسره روژه ولرونه داچي يوازي خوله موله خوړلو اوڅښلوڅخه تړلې وي اونفس اماره بالسوء موبې جلبه خوشې کړي وي.